

2023-07-18 Nr. NV-1804

VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTAS Nr.: TAP-23-868(2) TAIS-23-2952(3)		DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2001 M. GEGUŽĖS 22 D. NUTARIMO NR. 594 „DĖL TESTAMENTŲ REGISTRO NUOSTATŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO		
		Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Išstatymo įgyvendina- masis teisės aktas	Pasirenkama ☐ Taip ☐ Ne Priėmimo Terminas Data iš kalendoriaus	Teisingumo ministerija	Pasirenkama ☒ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☐ Nesvarstyta 2023-07-04	Pasirenkama ☐ Svarstyti TAP ☐ Svarstyti LRV pasitarime ☒ LRV posėdis (A dalis) ☐ LRV posėdis (B dalis) ☐ Gražinti tobulinti
Igyvendina Vyriausybė s programą	Pasirenkama ☐ Taip ☐ Ne			

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Projekto parengimą sąlygojo:

- De facto Testamentų registre tvarkoma daugiau duomenų nei nurodyta jo nuostatuose.
- Tinkamam Testamento registro duomenų tvarkymui reikalingi papildomi duomenys, tikslintini registro duomenims tvarkyti naudojami klasifikatoriai.
- Nenumatyta galimybė konsuliniais pareigūnams perduoti Testamentų registrui informaciją (pranešimą) apie jų priimtus ir patvirtintus pareiškimus dėl palikimo atsisakymo.
- Nsureguliuotas duomenų apie paveldėjimo teisių pardavimą iš varžytinių įrašymas į Testamentų registrą.
- Testamentų registro duomenų saugojimo terminas registro aktualioje bazėje yra per trumpas – 10 metų. Skiriasi terminai nustatyti Testamentų registro nuostatuose ir kituose teisės aktuose.
- Šiuo metu paieška Testamentų registre galima tik pagal testatoriaus ir (arba) palikėjo asmens kodą arba, jei asmuo neregistruotas Lietuvos Respublikos gyventojų registre – pagal testatoriaus ir (arba) palikėjo vardą, pavardę ir gimimo datą.
- Nepakankamas teisinis reguliavimas susijęs su žymų įrašymu, pranešimų grąžinimo trūkumams pašalinti ir atsisakymo įrašyti duomenis Testamentų registre. Taip pat tikslintinas teisinis reguliavimas dėl asmens duomenų pakeitimo Testamentų registre, kai pasikeičia asmenų duomenys Gyventojų registre.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Problemų sprendimui siūlom šios priemonės:

- Nuostatai papildomi šiuo metu Testamentų registre jau tvarkomais duomenis, pvz.: testamentų priėmimo saugoti notarinį registro numerį (jei testamentas asmeninis arba prilygintas oficialiajam), testamentų atsiėmimo datą (jei testamentas asmeninis), laikotarpį, per kurį sudaryti testamentai panaikinami (jei teikiamas pranešimas apie visų testamentų panaikinimą). Patikslinami/nurodomi tvarkomi duomenys apie duomenų teikėjus (notarą, konsulinį pareigūną, Lietuvos notarų rūmus), pranešusius (pateikusius) Testamentų registrui duomenis, ir notarų (konsulinius pareigūnus), patvirtinusius duomenis.
- Patikslinami/papildomi Testamentų registre naudojami klasifikatoriai.
- Užsieniečių registre, bus suteikiamas interesų Lietuvoje turinčio užsieniečio kodas (toliau – ILTU kodas), kuris leis vienodai identifikuoti užsieniečių visuose registruose ir valstybės informacinėse sistemose, Testamentų registro funkcionavimui užtikrinti bei užsieniečių identifikavimui Testamentų registre pagal ILTU kodą, Registro nuostatuose įtvirtinama Testamentų registro ir Užsieniečių registro sąveika.
- Nustatoma galimybė konsuliniais pareigūnams perduoti Testamentų registrui informaciją (pranešimą) apie jų priimtus ir patvirtintus pareiškimus dėl palikimo atsisakymo.
- Testamentų registre siūloma tvarkyti antstolio, pasirašiusio paveldėjimo teisių perėjimą patvirtinantį dokumentą, duomenis, asmens (asmenų), kurio (-ių) paveldėjimo teisės perėjo ir paveldėjimo teises įgijusio asmens (asmenų) duomenis, paveldėjimo teisių perėjimo datą bei dokumento numerį. Įvertinus tai, kad duomenis apie paveldėjimo teisių pardavimą iš varžytinių Testamentų registrui teiks antstoliai per Antstolių

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMA

informacinę sistemą, Registro nuostatuose įtvirtinama Testamentų registro ir Antstolių informacinės sistemos sąveika.

- Nustatomas ilgesnis Testamentų registro duomenų saugojimo terminas registro aktualioje bazėje, ilginant šį terminą nuo 10 iki 30 metų, skaičiuojant nuo testatoriaus (palikėjo) mirties datos.
- Siūloma įteisinti galimybę Testamentų registre paiešką atlikti ir pagal testatoriaus ir (arba) palikėjo vardą, pavardę ir gimimo datą, nepriklausomai nuo to, ar asmuo registruotas ar neregistruotas Gyventojų registre.
- Papildoma nuostatomis apie žymos apie testamentą perdavimą, kitų žymų (apie bylos išsiuntimą kitam notarui, papildomo paveldėjimo teisės liudijimo išdavimą, paveldėjimo teisių perleidimą, Europos paveldėjimo pažymėjimo faktą) įrašymo, pranešimų grąžinimo trūkumams pašalinti ir atsisakymo įrašyti duomenis tvarką, Testamentų registre įrašytų asmens duomenų pakeitimo tvarką, gavus pasikeitusius asmens duomenis iš Gyventojų registro.
- Papildoma, kad pranešimas apie testamentą panaikinimo ar atsiėmimo duomenų įrašymą siunčiamas ne tik duomenų teikėjui, bet ir testamentą tvirtinusiam (priėmusiam saugoti) notarui, konsuliniam pareigūnui, o pranešimas apie žymos apie paveldėjimo bylos išsiuntimą kitam notarui įrašymą, pranešimas apie pareiškimo dėl palikimo priėmimo padavimo ne palikimo atsiradimo vietos notarui fakto ir pareiškimo dėl palikimo atsisakymo padavimo ne palikimo atsiradimo vietos notarui fakto įregistravimą Testamentų registre yra siunčiamas ne tik duomenų teikėjui, bet ir pranešime nurodytam palikimo atsiradimo vietos notarui.
- Papildoma nuostata dėl Testamentų registro duomenų bazėje saugomų duomenų apie Testamentų registro tvarkytojo atsisakymo registruoti duomenų teikėjų pateiktus duomenis saugojimo tvarkos ir terminų, nustatant, kad duomenų teikėjų pateikti ir Testamentų registre neįregistruoti pranešimai bei Testamentų registro pranešimai apie atsisakymą įrašyti pateiktus duomenis Testamentų registro duomenų bazėje saugomi 10 metų nuo atsisakymo įrašyti duomenis dienos. Taip pat suvienodinti Testamentų registro duomenų apie užsienio valstybėse sudarytus (priimtus saugoti) testamentus saugojimo terminą ir nustatyti, kad tokie duomenys į Testamentų registro duomenų bazės archyvą perkeliama po 30 metų nuo duomenų apie testatoriaus mirties faktą įrašymo.
- Atsižvelgiant į 1972 m. gegužės 16 d. Konvencijos dėl testamentų registravimo sistemos sukūrimo 8 straipsnio 2 dalį, įtvirtinama nuostata, kad testatoriui mirus, duomenis, susijusius su testamentu registravimo aktu Testamentų registre, turi teisę gauti kiekvienas suinteresuotas asmuo.
- Papildoma nuostatomis dėl 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) įgyvendinimo.
- Siekiant užtikrinti Reglamento (ES) 2016/679 nuostatos, kad duomenys nebūtų laikomi ilgiau nei būtina, įgyvendinimą, Registro nuostatuose siūloma įtvirtinti nuostatą, kad duomenų gavėjų, kurie atliko paiešką Testamentų registre, duomenys saugomi 3 metus nuo atliktos paieškos Testamentų registre dienos.

ĮGYVENDINIMO MECHANIZMAS

Projektu siūlomiems pakeitimams įgyvendinti reikės programinių pakeitimų Testamentų registre, todėl siūloma Nutarimo įsigaliojimo data – 2024 m. sausio 31 d.

Dėl didelės apimties techninių diegimų ir tinkamo Registro nuostatų, susijusių su Testamentų registro ir Antstolių informacinės sistemos sąveikos užtikrinimu, įgyvendinimo įsigaliojimo datą siūloma numatyti 2025 m. sausio 31 d.

Valstybės biudžeto lėšų Nutarimo projektui įgyvendinti nereikės. Testamentų registro tvarkytojas – valstybės įmonė Registrų centras – siūlomas pakeitimus įgyvendins savo lėšomis.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Projektas be pastabų suderintas su Užsienio reikalų ministerija, Finansų ministerija, Lietuvos antstolių rūmais.

Į Ekonomikos ir inovacijų ministerijos, Vidaus reikalų ministerijos, Valstybinė duomenų apsaugos inspekcijos, Nacionalinio kibernetinio saugumo centro, Valstybės duomenų agentūros, valstybės įmonės Registrų centro ir Lietuvos notarų rūmų pateiktas pastabas atsižvelgta arba jos aptartos ir suderintos darbo tvarka. Dėl Lietuvos notarų rūmų pastabos, kurios nepavyko suderinti darbo tvarka, pridedama derinimo pažyma. Notarai kėlė klausimą dėl žymos, apie paveldėjimo bylos perdavimo įrašymą Testamentų registre atlyginimo (2,48 Eur). Pasitaiko atvejų kai notaro veikla nutrūksta ir visos paveldėjimo bylos perduodamos kitam notarui ir tuomet susidaro didelė finansinė našta notarui. Šiuo metu galimybės atleisti notarą nuo tokio atlygio mokėjimo nėra galimybės, o be to Teisingumo ministerija pažymėjo, kad pagal naują siūlomą notarų įkainių nustatymo metodiką, visos notarų sąnaudos (taip pat ir už žymų įrašymą) yra vertinamos nustatant tiek įkainius, tiek vidutinį notarų atlygį (8483 eurų (neto)/mėn.), kurį įkainiai turėtų notarams garantuoti.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMA

KITI SVARBŪS ASPEKTAI

Projektas buvo svarstytas 2023 m. liepos 4 d. Tarpinstituciniame pasitarime. Projektas pataisytas pagal Tarpinstitucinio pasitarimo metu išsakytas pastabas/pasiūlymus arba jie suderinti darbo tvarka. Nesuderintų pastabų/pasiūlymų projektui nėra likę.

PAŽYMĄ PARENGĖ

Kipras Mensevičius

Viešojo valdymo grupė , konsultantas kompiuterių sistemų klausimais